

KERAJAAN MALAYSIA

**Piawaian Perakaunan Islam
bagi Baitulmal, Zakat dan Wakaf (PPIBZW)**

PPIBZW

Panduan Pelaksanaan – Aset
Seksyen 17, Aset tak Ketara

November 2023

Hak cipta terpelihara. Tiada bahagian daripada penerbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan dalam sistem penemuan kembali atau ditukar dalam sebarang bentuk atau dengan apa-apa cara sekalipun tanpa mendapatkan kebenaran secara bertulis daripada Jabatan Akauntan Negara Malaysia atau sebagaimana yang dibenarkan secara nyata oleh undang-undang atau di bawah terma yang dipersetujui dengan organisasi yang mempunyai hak reprografi.

Piawaian Perakaunan Islam bagi Baitulmal, Zakat dan Wakaf (PPIBZW) dikeluarkan oleh Jabatan Akauntan Negara Malaysia untuk diguna pakai oleh Institusi Baitulmal, Zakat dan Wakaf di Malaysia.

Disediakan dan diterbitkan oleh:
Jabatan Akauntan Negara Malaysia
No. 1, Persiaran Perdana
Kompleks Kementerian Kewangan
Presint 2, Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan
62594 Putrajaya

Tel. : 03-88821000
Web : <https://www.anm.gov.my>

KANDUNGAN

Muka Surat

Seksyen 17 – Aset Tak Ketara	1
Panduan Pelaksanaan	1
Contoh Aset tak Ketara.....	4
Pengkiraan dan Pengukuran Aset Tak Ketara yang Dijana Secara Dalaman.....	4
Menaksir Usia Guna Aset Tak Ketara	4
Contoh Ilustrasi Panduan Pelaksanaan	6

Seksyen 17 – Aset Tak Ketara

Panduan Pelaksanaan

Lampiran ini adalah bahagian penting dalam Seksyen 17, Aset Tak Ketara.

Kos Laman Sesawang

- PP1. Entiti mungkin menanggung perbelanjaan dalaman untuk pembangunan dan pengendalian laman sesawangnya sendiri bagi akses dalaman atau luaran. Laman sesawang yang direka untuk akses luaran mungkin digunakan untuk pelbagai tujuan seperti menyebarkan maklumat, mewujudkan kesedaran tentang perkhidmatan, mempromosikan dan mengiklankan perkhidmatan dan produk entiti, menyediakan perkhidmatan elektronik, serta menjual perkhidmatan dan produk. Laman sesawang yang direka untuk akses dalaman mungkin digunakan untuk menyimpan dasar entiti dan maklumat pengguna perkhidmatan, serta carian maklumat yang berkaitan.
- PP2. Peringkat pembangunan laman sesawang boleh diterangkan seperti yang berikut:
- (a) Perancangan—termasuk menjalankan kajian kebolehlaksanaan, menetapkan objektif dan spesifikasi, menilai alternatif, dan memilih keutamaan;
  - (b) Pembangunan Aplikasi dan Infrastruktur—termasuk mendapatkan nama domain, membeli dan membangunkan perkakasan dan perisian operasi, memasang aplikasi yang telah dibangunkan, dan menjalankan ujian tekanan;
  - (c) Pembangunan Reka Bentuk Grafik—termasuk mereka bentuk rupa laman sesawang; dan
  - (d) Pembangunan Kandungan—termasuk mencipta, membeli, menyediakan, dan memuat naik maklumat, sama ada dalam bentuk teks atau grafik, pada laman sesawang sebelum pembangunan laman sesawang selesai. Maklumat ini mungkin disimpan dalam pangkalan data berasingan secara bersepadu (atau diakses dari) laman sesawang, atau dikodkan secara langsung ke dalam laman sesawang tersebut.
- PP3. Sebaik sahaja pembangunan laman sesawang siap, peringkat Pengendalian bermula. Semasa peringkat ini, entiti menyelenggara dan menambah baik aplikasi, infrastruktur, reka bentuk grafik, dan kandungan laman sesawang.
- PP4. Apabila mengakaunkan perbelanjaan dalaman untuk pembangunan dan pengendalian laman sesawang entiti tersebut sendiri bagi akses dalaman atau luaran, isu berikut timbul:
- (a) Sama ada laman sesawang tersebut ialah aset tak ketara yang dijana secara dalaman yang tertakluk kepada keperluan Piawaian ini atau tidak; dan
  - (b) Pengolahan perakaunan yang sesuai untuk perbelanjaan tersebut.

- PP5. Panduan Pelaksanaan ini tidak terpakai kepada perbelanjaan untuk membeli, membangunkan, dan mengendalikan perkakasan (contohnya, pelayan sesawang, pelayan pemingkatan, pelayan pengeluaran, dan sambungan Internet) laman sesawang. Perbelanjaan tersebut diakaunkan di bawah Seksyen 12, Hartanah, Loji dan Peralatan. Tambahan lagi, apabila entiti menanggung perbelanjaan untuk penyedia perkhidmatan Internet yang menjadi hos kepada laman sesawang entiti, perbelanjaan diiktiraf sebagai belanja apabila perkhidmatan diterima.
- PP6. Seksyen 17, Aset Tak Ketara tidak terpakai kepada aset tak ketara yang dipegang oleh entiti untuk jualan dalam operasi biasa (rujuk Seksyen 23, Kontrak Pembinaan dan Seksyen 11, Inventori) atau pajakan yang berada dalam skop Seksyen 16, Pajakan. Oleh itu, Panduan Pelaksanaan ini tidak terpakai kepada perbelanjaan untuk pembangunan atau pengendalian laman sesawang (atau perisian laman sesawang) untuk dijual kepada entiti yang lain.
- PP7. Laman sesawang entiti sendiri yang dibangunkan sendiri dan digunakan untuk akses dalaman atau luaran ialah aset tak ketara yang dijana secara dalaman yang tertakluk kepada keperluan Seksyen ini.
- PP8. Laman sesawang yang timbul daripada pembangunan diiktiraf sebagai aset tak ketara jika, dan hanya jika, selain untuk mematuhi keperluan am yang diterangkan dalam Seksyen 17.22 untuk pengiktirafan dan pengukuran awal, entiti boleh memenuhi keperluan dalam Seksyen 17.49. Secara khususnya, entiti mungkin boleh memenuhi keperluan untuk menunjukkan bagaimana laman sesawangnya akan menjana kebarangkalian manfaat ekonomi masa hadapan atau potensi perkhidmatan menurut Seksyen 17.49 (d), apabila, contohnya, laman sesawang ini berupaya menjana hasil, termasuk hasil langsung daripada pesanan yang dibuat, atau penyediaan perkhidmatan menggunakan tapak sesawang, dan bukannya lokasi fizikal menggunakan kakitangannya. Entiti tidak boleh menunjukkan bagaimana laman sesawang yang dibangunkan semata-mata atau khusus untuk mempromosikan dan mengiklankan perkhidmatan atau produknya sendiri yang akan menjana kebarangkalian manfaat ekonomi masa hadapan atau potensi perkhidmatan. Oleh itu, semua perbelanjaan untuk membangunkan laman sesawang tersebut diiktiraf sebagai belanja apabila ditanggung.
- PP9. Sebarang perbelanjaan dalaman untuk membangunkan dan mengendalikan laman sesawang entiti tersebut sendiri hendaklah diakaunkan menurut Piawaian ini. Jenis setiap aktiviti yang menimbulkan perbelanjaan tersebut (contohnya, melatih pekerja dan menyelenggarakan laman sesawang) dan peringkat pembangunan atau selepas pembangunan laman sesawang tersebut dinilai bagi menentukan pengolahan perakaunan yang sesuai (panduan tambahan diberikan dalam jadual yang disediakan pada bahagian akhir Panduan Pelaksanaan ini). Contohnya:
- (a) Peringkat Perancangan adalah sama dari segi jenisnya dengan fasa penyelidikan dalam Seksyen 17.46 – 17.48. Perbelanjaan yang ditanggung dalam peringkat ini diiktiraf sebagai belanja apabila ia ditanggung;

- (b) Peringkat Pembangunan Aplikasi dan Infrastruktur, peringkat Reka Bentuk Grafik, dan peringkat Pembangunan Kandungan, setakat kandungan tersebut dibangunkan bagi tujuan selain untuk mengiklankan dan mempromosikan perkhidmatan dan produk entiti, adalah sama dari segi jenisnya dengan fasa pembangunan dalam Seksyen 17.49 – 17.56. Perbelanjaan yang ditanggung dalam semua peringkat ini dimasukkan ke dalam kos laman sesawang yang diiktiraf sebagai aset tak ketara selaras dengan perenggan PP8 apabila perbelanjaan boleh dikaitkan secara langsung dan diperlukan untuk mencipta, mengeluarkan atau menyediakan laman sesawang supaya ia boleh dikendalikan mengikut cara yang ditetapkan oleh pihak pengurusan. Contohnya, perbelanjaan bagi membeli atau mencipta kandungan (selain kandungan yang mengiklankan dan mempromosikan perkhidmatan dan produk entiti) secara khususnya untuk laman sesawang, atau perbelanjaan bagi membolehkan penggunaan kandungan tersebut (contohnya, fi bagi memperoleh lesen untuk pengeluaran semula) dalam laman sesawang, hendaklah dimasukkan ke dalam kos pembangunan apabila syarat ini dipenuhi. Walau bagaimanapun, selaras dengan Seksyen 17.77, perbelanjaan bagi item tak ketara yang pada awalnya diiktiraf sebagai belanja dalam penyata kewangan sebelum ini tidak diiktiraf sebagai sebahagian daripada kos aset tak ketara pada tarikh kemudiannya (contohnya, jika kos hak cipta telah dilunaskan sepenuhnya, dan kandungan tersebut kemudiannya disediakan dalam laman sesawang);
- (c) Perbelanjaan yang ditanggung dalam peringkat Pembangunan Kandungan, setakat kandungan tersebut dibangunkan untuk mengiklankan dan mempromosikan perkhidmatan dan produk entiti (contohnya, gambar foto digital produk), hendaklah diiktiraf sebagai belanja apabila ditanggung selaras dengan Seksyen 17.61 (c). Contohnya, apabila melaporkan perbelanjaan untuk perkhidmatan profesional bagi mengambil gambar foto digital produk entiti dan bagi meningkatkan penampilan produk, perbelanjaan diiktiraf sebagai belanja kerana perkhidmatan profesional diterima semasa proses tersebut, bukannya apabila gambar foto digital produk dipamerkan dalam laman sesawang; dan
- (d) Peringkat pengendalian bermula sebaik sahaja pembangunan laman sesawang selesai. Perbelanjaan yang ditanggung dalam peringkat ini diiktiraf sebagai belanja apabila ia ditanggung melainkan ia memenuhi kriteria pengiktirafan dalam Seksyen 17.22.
- PP10. Laman sesawang yang diiktiraf sebagai aset tak ketara di bawah perenggan PP8 Panduan Pelaksanaan ini diukur selepas pengiktirafan awal dengan mengguna pakai keperluan dalam Seksyen 17.65 – 17.80. Anggaran terbaik usia guna laman sesawang hendaklah pendek, seperti yang dinyatakan dalam Seksyen 17.85.
- PP11. Panduan dalam perenggan PP1 – PP10 tidak terpakai secara khususnya kepada kos pembangunan perisian. Walau bagaimanapun, entiti boleh mengguna pakai prinsip dalam perenggan-perenggan tersebut

Contoh Aset tak Ketara

Contoh ini hanyalah sebagai lampiran dan bukan sebahagian daripada Seksyen 17, Aset Tak Ketara.

Pengiktirafan dan Pengukuran Aset Tak Ketara yang Dijana Secara Dalaman

Contoh yang Mengguna Pakai Seksyen 17.57

- C1. Entiti membangunkan sistem baharu bagi agihan zakat yang akan menghasilkan peningkatan dalam penyampaian perkhidmatan. Semasa tahun kewangan berakhir 31 Disember 20X8, perbelanjaan yang ditanggung bagi pembangunan sistem tersebut ialah RM100,000, RM90,000 daripadanya ditanggung sebelum 1 Disember 20X8 dan RM10,000 ditanggung di antara 1 Disember 20X8 hingga 31 Disember 20X8. Entiti boleh menunjukkan bahawa, pada 1 Disember 20X8, sistem yang baharu dibangunkan itu memenuhi kriteria pengiktirafan sebagai aset tak ketara. Amaun perkhidmatan boleh pulih sistem (termasuk aliran keluar tunai masa hadapan bagi menyiapkan pembangunan tersebut sebelum ia sedia untuk diguna) dianggarkan sebanyak RM50,000.
- C2. Pada akhir tahun kewangan, sistem yang dibangunkan diiktiraf sebagai aset tak ketara pada kos RM10,000 (perbelanjaan ditanggung sejak tarikh kriteria pengiktirafan dipenuhi, iaitu pada 1 Disember 20X8). Perbelanjaan ditanggung sebanyak RM90,000 sebelum 1 Disember 20X8 diiktiraf sebagai belanja kerana kriteria pengiktirafan tidak dipenuhi sehingga 1 Disember 20X8. Perbelanjaan ini tidak membentuk sebahagian daripada kos sistem yang diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan.
- C3. Semasa tahun kewangan berakhir 31 Disember 20X9, perbelanjaan yang ditanggung ialah RM20,000. Pada akhir tahun kewangan ini, amaun perkhidmatan boleh pulih sistem (termasuk aliran keluar tunai masa hadapan bagi menyiapkan sistem sebelum ia sedia untuk diguna) dianggarkan sebanyak RM19,000.
- C4. Pada 31 Disember 20X9, kos sistem yang dibangunkan ialah RM30,000 (perbelanjaan sebanyak RM10,000 diiktiraf pada akhir tahun 20X8 campur perbelanjaan sebanyak RM20,000 diiktiraf pada tahun kewangan 20X9). Entiti mengiktiraf kerugian penjejasan nilai sebanyak RM11,000 bagi melaraskan amaun bawaan sistem yang dibangunkan sebelum kerugian penjejasan nilai (RM30,000) kepada amaun perkhidmatan boleh pulihnya (RM19,000). Kerugian penjejasan nilai ini akan ditimbal balik dalam tempoh selanjutnya jika keperluan bagi penarikbalikan kerugian penjejasan nilai dalam Seksyen 14, Penjejasan Nilai Aset dipenuhi.

Menaksir Usia Guna Aset Tak Ketara

- C5. Panduan berikut menyediakan contoh bagi menentukan usia guna aset tak ketara selaras dengan Piawaian ini.
- C6. Setiap contoh berikut menerangkan tentang aset tak ketara yang diperolehi, fakta dan keadaan yang berkaitan dengan penentuan usia gunanya, dan perakaunan selanjutnya berdasarkan penentuan tersebut.

Paten yang Diperoleh dengan Usia Guna Dapat Ditentukan

- C7. Entiti A memperoleh paten bagi modul kaunseling untuk asnaf, daripada Entiti B bagi menjamin keupayaan Entiti A menyediakan perkhidmatan kaunseling kepada asnaf. Modul kaunseling asnaf dilindungi oleh paten tersebut dijangka akan menjadi sumber potensi perkhidmatan selama sekurang-kurangnya 15 tahun. Entiti A mendapat komitmen daripada Entiti C untuk membeli paten tersebut dalam tempoh 5 tahun bagi 60 peratus daripada nilai saksama paten pada tarikh ia diperolehi, dan Entiti A bercadang untuk menjual paten tersebut dalam tempoh lima tahun.
- C8. Paten akan dilunaskan kepada Entiti A sepanjang usia guna 5 tahun, dengan nilai sisa bersamaan dengan 60 peratus daripada nilai saksama paten pada tarikh ia diperolehi. Paten tersebut juga akan disemak semula bagi penjejasan nilai selaras dengan Seksyen 14, Penjejasan Nilai Aset.

Paten yang Diperoleh dengan Usia Guna Tidak Dapat Ditentukan

- C9. Entiti A memperoleh aset, iaitu paten bagi formula untuk modul kaunseling asnaf, daripada Entiti B bagi menjamin keupayaan Entiti A menyediakan perkhidmatan kaunseling kepada asnaf. Formula tersebut dijangka akan memerlukan pengubahsuaian kecil setiap 10 tahun bagi mengekalkan keberkesannya. Terdapat bukti yang menyokong pembaharuan berterusan paten. Kontrak dengan Entiti B menetapkan bahawa Entiti B akan mengekalkan keberkesanan formula secara berterusan, dan terdapat bukti yang menyokong keupayaannya untuk berbuat demikian. Kos untuk membarui paten dan mengekalkan keberkesanan formula dijangka tidak signifikan dan akan dibayar kepada Entiti B apabila penambahbaikan dilaksanakan.
- C10. Analisis bagi kajian kitaran hidup produk, dan trend demografi dan persekitaran, menunjukkan bukti bahawa paten tersebut akan menyediakan potensi perkhidmatan kepada Entiti A dengan membolehkannya menjalankan program kaunselingnya bagi tempoh yang tidak dapat ditentukan. Oleh sebab itu, paten tersebut dianggap sebagai mempunyai usia guna tidak dapat ditentukan. Dengan yang demikian, paten tersebut tidak akan dilunaskan melainkan usia gunanya dapat ditentukan. Paten tersebut akan diuji bagi penjejasan nilai selaras dengan Seksyen 14, Penjejasan Nilai Aset.

Hak Cipta yang Diperoleh dengan Baki Usia Perundangan selama 50 Tahun

- C11. Entiti A memperoleh hak cipta daripada Entiti B bagi membolehkannya mengeluarkan semula dan menjual bahan berhak cipta atas dasar pemuliharaan kos kepada ahlinya. Analisis kebiasaan ahli entiti dan trend yang lain menunjukkan bukti bahawa bahan berhak cipta tersebut akan menjana aliran masuk tunai bersih untuk hanya 30 tahun lagi walaupun baki usia perundangan adalah selama 50 tahun.
- C12. Hak cipta tersebut akan dilunaskan sepanjang usia gunanya yang dianggarkan selama 30 tahun. Hak cipta tersebut juga akan disemak semula bagi penjejasan nilai selaras dengan Seksyen 14, Penjejasan Nilai Aset.

Lesen Pengedaran Gas yang Diperolehi daripada Usia Guna Tidak Dapat Ditentukan

- C13. Entiti A memperoleh lesen mengedarkan gas daripada Entiti B. Entiti A bercadang untuk menyediakan perkhidmatan pengedaran gas bagi Negeri M. Lesen pengedaran boleh dibaharui setiap 10 tahun jika Entiti A menyediakan sekurang-kurangnya tahap perkhidmatan yang telah ditetapkan kepada pengguna perkhidmatannya dan mematuhi keperluan undang-undang yang berkaitan. Lesen boleh dibaharui bagi tempoh yang tidak dapat ditentukan pada kos yang sedikit dan telah dibaharui sebanyak dua kali sebelum pemerolehan terbaharu tersebut. Entiti A bercadang untuk membaharui lesen tersebut bagi tempoh yang tidak dapat ditentukan dan terdapat bukti yang menyokong keupayaannya untuk berbuat demikian. Berdasarkan sejarah, pembaharuan lesen tersebut tidak didorongi oleh sebarang cabaran. Oleh itu, lesen tersebut dijangka menyumbang kepada keupayaan Entiti A menyediakan perkhidmatan edaran gas bagi tempoh yang tidak dapat ditentukan.
- C14. Lesen tersebut akan diperakaunkan oleh Entiti A sebagai mempunyai usia guna yang tidak dapat ditentukan kerana ia dijangka menyumbang kepada keupayaan entiti untuk menyediakan perkhidmatan pengedaran gas selama-lamanya. Oleh itu, lesen tersebut tidak akan dilunaskan sehingga usia gunanya dapat ditentukan. Lesen tersebut akan diuji untuk penjejasan nilai mengikut Seksyen 14, Penjejasan Nilai Aset.

Contoh Ilustrasi Panduan Pelaksanaan

- C15. Tujuan Jadual ini adalah untuk menggambarkan contoh perbelanjaan yang ditanggung pada setiap peringkat yang dinyatakan dalam perenggan PP2 – PP3 dan menunjukkan penggunaan perenggan PP4 – PP11 bagi membantu menjelaskan maksudnya. Jadual ini bukan merupakan senarai semak yang komprehensif bagi perbelanjaan yang mungkin ditanggung.

PERINGKAT/ JENIS PERBELANJAAN	PENGOLAHAN PERAKAUNAN
Perancangan	
<ul style="list-style-type: none"> • Menjalankan kajian kebolehlaksanaan; • Menetapkan spesifikasi perkakasan dan perisian; • Menilai produk dan pembekal alternatif; dan • Memilih keutamaan. 	Diiktiraf sebagai belanja apabila ditanggung selaras dengan Seksyen 17.46.

Pembangunan Aplikasi dan Infrastruktur	
<ul style="list-style-type: none"> • Membeli atau membangunkan perkakasan; • Mendapatkan nama domain; • Membangunkan perisian pengendalian (contohnya, sistem pengendalian dan perisian pelayan); • Membangunkan kod bagi aplikasi; • Memasang aplikasi yang dibangunkan dalam pelayan web; dan • Menguji ketekanan. 	<p>Menggunakan keperluan Seksyen 12, Hartanah, Loji dan Peralatan. Diiktiraf sebagai belanja apabila ditanggung, melainkan perbelanjaan boleh dikaitkan secara langsung kepada penyediaan laman sesawang supaya ia boleh beroperasi dengan cara yang ditetapkan oleh pihak pengurusan, dan laman sesawang memenuhi kriteria pengiktirafan dalam Seksyen 17.22 dan Seksyen 17.49.</p>
Pembangunan Reka Bentuk Grafik	
<ul style="list-style-type: none"> • Mereka bentuk rupa (contohnya susun atur dan warna) laman sesawang. 	<p>Diiktiraf sebagai belanja apabila ditanggung, melainkan perbelanjaan boleh dikaitkan secara langsung kepada penyediaan laman sesawang supaya ia boleh beroperasi dengan cara yang ditetapkan oleh pihak pengurusan, dan laman sesawang memenuhi kriteria pengiktirafan dalam Seksyen 17.22 dan Seksyen 17.49.</p>
Lain-lain	
<ul style="list-style-type: none"> • Perbelanjaan penjualan, pentadbiran, dan overhead am yang lain melainkan ia boleh dikaitkan secara langsung kepada penyediaan laman sesawang supaya ia boleh dikendalikan dengan cara yang ditetapkan oleh pihak pengurusan; • Ketakcekapan dikenal pasti dengan jelas dan kurangan pengendalian awal yang ditanggung sebelum laman sesawang tersebut mencapai prestasi yang dirancang (contohnya, ujian salah mula); dan • Melatih pekerja mengendalikan laman sesawang. 	<p>Diiktiraf sebagai belanja apabila ditanggung selaras dengan Seksyen 17.57 – 17.63.</p>